

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **TeliaSonera International Carrier Czech Republic a.s.**, se sídlem K červenému dvoru 25a, centrum NAGANO IV, Praha 3, zastoupeného Mgr. Zbyškem Jarošem, advokátem se sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát města Brna, odbor územního a stavebního řízení**, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2004, č. j. OÚSŘ U 04/27560/Do, ve věci omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 8. 2007, č. j. 30 Ca 165/2007 – 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), kterým tento soud odmítl jeho žalobu podanou proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru územního a stavebního řízení (dále též „správní orgán“), ze dne 28. 6. 2004, č. j. OÚSŘ U 04/27560/Do, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno – Tuřany, odboru stavebního, dopravy, životního prostředí, investic a rozvoje MČ, ze dne 17. 3. 2004, č. j. 1698/02-Ku, jímž byl zamítnut návrh stěžovatele na omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene k pozemkům podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 91 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o telekomunikacích“). Předmětným usnesením rozhodl krajský soud znovu poté, co byl jeho předchozí rozsudek ze dne 5. 10. 2005, č. j. 30 Ca 180/2005 - 21, ke kasační stížnosti stěžovatele zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 7 Afs 50/2006 - 53, když předchozí usnesení krajského soudu ze dne 16. 9. 2004, č. j. 30 Ca 205/2004 - 15, bylo

ke kasační stížnosti stěžovatele zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č. j. 6 As 32/2005 - 39.

Jako právní důvody kasační stížnosti stěžovatel uvedl důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť podle jeho názoru krajský soud nesprávně posoudil právní povahu institutu vyvlastnění a otázku pravomoci soudů k vedení řízení ve věci vyvlastnění dle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), (dále též „zákon o vyvlastnění“), a v důsledku toho vydal nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby. V dané věci se jedná o zamítnutí návrhu stěžovatele, aby vyvlastňovací úřad vydal rozhodnutí o zřízení věcného břemene dle ust. § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích, tedy rozhodnutí o nuceném omezení vlastnického práva na základě veřejnoprávního předpisu postupem dle zákona o vyvlastnění. Stěžovatel zdůrazňuje, že z judikatury zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, i judikatury Nejvyššího správního soudu, vyplývá dvojitá povaha rozhodnutí o vyvlastnění. Dle výše uvedené judikatury je podle stěžovatele třeba rozlišit, zda předmětem řízení je otázka vyvlastnění nebo nuceného omezení vlastnického práva věcným břemenem zřízovaným správním aktem na straně jedné či zda je předmětem spor o vlastnické právo na straně druhé. Rozhodoval-li správní orgán o vyvlastnění nebo o nuceném omezení vlastnického práva věcným břemenem, pak jde o rozhodnutí ve věci veřejnoprávní a nikoliv soukromoprávní věci, a proto je dána pravomoc správních soudů. Naopak pravomoc civilních soudů se dle judikatury Nejvyššího správního soudu vztahuje na spory o výši a případném rozdělení náhrady za tyto veřejnoprávní akty. Stěžovatel uvádí, že dne 1. 1. 2007 sice nabyl účinnosti nový zákon o vyvlastnění, avšak i tento zákon vychází podle jeho názoru z výše uvedené dvoukolejnosti přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění. Jestliže zákon o vyvlastnění v ust. § 28 odst. 1 hovoří o řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení, existuje tedy nepochybně i věc vyvlastnění, která má být projednána v řízení jiném, a tím je správní soudnictví. Předmětné ustanovení tak pouze odlišně od zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“ či „o. s. ř.“), stanovuje věcnou příslušnost krajských soudů v prvním stupni k projednání věci vyvlastnění, tj. v otázce náhrady za vyvlastnění. Stěžovatel je přesvědčen, že tímto ustanovením není nijak dotčen veřejnoprávní charakter rozhodnutí o vyvlastnění, které se nemůže a nestává rozhodnutím ve věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, a nezbavuje možnosti domáhat se soudní ochrany veřejného subjektivního práva cestou správního soudnictví. Jestliže tedy zákon o vyvlastnění o řízení před správními soudy výslovně nehovoří, je třeba postupovat výlučně podle soudního řádu správního. Krajský soud tedy pochybil, když žalobu odmítl s tím, že od 1. 1. 2007 se ve věcech vyvlastnění v soudním řízení postupuje pouze podle občanského soudního řádu v občanském soudním řízení. S ohledem na výše uvedené navrhl stěžovatel zrušení usnesení krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

Podle ust. § 6 citovaného zákona jsou z rozhodování soudů ve správním soudnictví

vyloučeny věci, o nichž to stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Podle ust. § 46 odst. 2 citovaného zákona soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.

Podle ust. § 28 odst. 1 zákona o vyvlastnění je k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení, v prvním stupni příslušný krajský soud.

Podle ust. § 30 zákona o vyvlastnění nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu.

V této věci považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést následující. Dnem 1. 1. 2007 nabyl účinnosti zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění). Tento zákon upravuje podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem, poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě, jakož i zrušení odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a navrácení těchto práv jejich dosavadnímu nositeli (ust. § 1 odst. 1 písm. a) až c) citovaného zákona).

Část sedmá uvedeného zákona upravuje projednání vyvlastnění v řízení před soudem v ust. § 28 odst. 1 tak, že k řízení ve věci vyvlastnění, která má být projednána v občanském soudním řízení – s poznámkou, že jde o ust. § 244 až 250t o. s. ř. – je v prvním stupni příslušný krajský soud. Tato úprava - jakkoli v rozporu s převažujícím názorem na veřejnoprávní charakter expropriačního aktu - tedy výslovně svěřuje projednání vyvlastnění řízení před soudem v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř., upravující řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, v ust. § 244 až § 250l o. s. ř.

V části osmé zákona o vyvlastnění, obsahující společná, přechodná a závěrečná ustanovení, ust. § 30 předepisuje, že nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v občanském soudním řízení ve věcech vyvlastnění podle občanského soudního řádu. Jinou úpravu v tomto ohledu zákon neobsahuje.

V souvislosti s touto novou právní úpravou rozhodl zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, usnesením ze dne 8. 6. 2007, č. j. Konf 4/2007 – 6, publikovaným pod č. 1312/2007 Sb. NSS, tak, že počínaje účinností zákona o vyvlastnění (zákon č. 184/2006 Sb.), tj. ode dne 1. 1. 2007, zanikla příslušnost správních soudů k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o vyvlastnění ve správním soudnictví. Soudní přezkoumání rozhodnutí správních orgánů ve věcech vyvlastnění, realizované po 1. 1. 2007, má tedy probíhat jako celek pouze v občanském soudním řízení. K řízení jsou příslušné soudy v občanském soudním řízení, a to soudy krajské, které přitom procesně postupují podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl. o. s. ř.). To, že vyvlastňovací správní akt byl vydán před datem účinnosti zákona o vyvlastnění, na tom nic nemění, protože zákon o vyvlastnění tuto otázku v přechodných ustanoveních nijak odchylně neřešil. Od rozhodného data se proto užije v plném rozsahu nová právní úprava.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že právní názor zvláštního senátu je třeba aplikovat nejen ve věcech vyvlastnění, ale i ve věcech zřízení věcného břemene, které je omezením vlastnického práva k pozemku (shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, č. j. 7 A 23/2002 - 79, www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené konstatuje Nejvyšší správní soud, že postup krajského soudu byl správný, když odmítl žalobu stěžovatele podle ust. § 46 odst. 2 s. ř. s., a to s odkazem na shora citované rozhodnutí zvláštního senátu, a zároveň stěžovatele poučil o jeho právu podat do jednoho měsíce od právní moci předmětného usnesení žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného dle ust. § 244 a násl. o. s. ř. u příslušného krajského soudu, neboť od 1. 1. 2007 již není dána pravomoc správních soudů přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů ve věcech vyvlastnění, resp. zřízení věcného břemene, jak tomu je v souzené věci. Rozhodnout ve věci přísluší soudu v občanském soudním řízení.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému usnesení krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s ust. § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu